

Trøndelag fylkeskommune

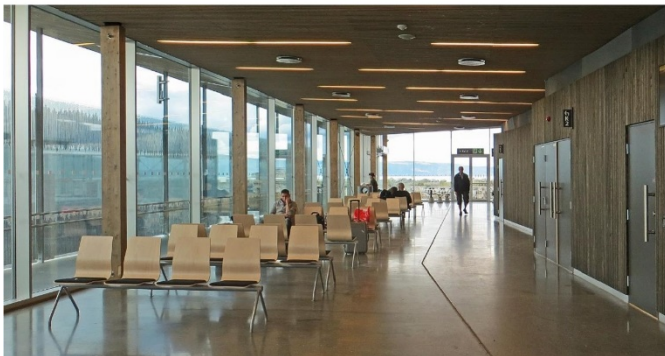
Mal for konkurransegrunnlag for anskaffelser av totalentrepriser – NS 8407:2011, FOA del II			
Fylkesdato: 18.06.2019	Filnavn: UTF_KG_8407_FOA-del-II_TRFK_2019-06.docx	FEF dato:	Side: 1 av 39

Revisjon	Revisjonen gjelder	Dato	Utført av	Dato godkjent	Godkjent av
00	Oppdatert etter samråd med AdeB	05.04.2019	Helge H.		
01	Sanksjoner, seriøsitetsskrav	02.05.2019	Helge H.		
02	Sanksjoner, seriøsitetsskrav	18.06.2019	Tarjei F.		

KONKURRANSEGRUNNLAG TOTALENTREPRISE MED FORHANDLING, ÅPEN TILBUDSKONKURRANSE (NS 8407, FOA del II)

Prosjekt: Kyrksæterøra VGS, nybygg og ombygging

.....

Juni 2020

Innholdsfortegnelse

DEL I KONKURRANSEBESKRIVELSE	5
1 TILBUDSINNBYDELSE	5
1.1 Kort om anskaffelsen/prosjektet.....	5
1.2 Kort om oppdragsgiver	5
1.3 Forbehold om tillatelser eller finansiering.....	6
2 ANSKAFFELSESPROSEDYRE OG KONKURRANSEREGLER.....	7
2.1 Anskaffelsesprosedyre	7
2.2 Konkurranseregler	7
2.3 Kunngjøring.....	7
2.4 Tilbudsåpning	7
2.5 Habilitet	7
3 GRUNNLAG FOR TILBUDET	8
3.1 Konkurranses grunnlagets oppbygning	8
3.2 Spørsmål og svar til konkurransegrunnlaget.....	8
3.3 Befaring og informasjonsmøte	8
4 KRAV TIL TILBUDET	9
4.1 Tilbudets utforming	9
4.2 Tilbudets innhold	9
4.3. Offentleglova	10
4.4 Levering av tilbud	10
4.5 Vedståelsesfrist	10
4.6 Tilbudskostnader	10
KVALIFIKASJONSKRAV	11
5.1 Betalt skatt.....	11
5.2 Registrering, autorisasjoner.....	11
5.3. Økonomisk og finansiell kapasitet.....	12
5.4 Tekniske og faglige kvalifikasjoner.....	12
5.5 Kvalitetssikring og miljøledelse	13
5.6 Straffbare forhold.....	13
6 TILDELINGSKRITERIER	14
6.1 Pris	14
6.2 Gjennomføring.....	14
6.3 Miljøkrav	15
6.4 Prosjektkvalitet	Feil! Bokmerke er ikke definert.
DEL II KONTRAKTSGRUNNLAG	16
A GENERELL DEL	16
A.1 Innledning	16
A.2 Kort om kontraktsarbeidets omfang.....	17
Politisk og administrative vedtak.....	17
Prosjektets art og omfang.....	17
Kort beskrivelse av prosjektet.....	17
Beliggenhet og adkomst	17
Offentlige tillatelser	18
Milepæler	18
A.3 Organisasjon og entreprisemodell.....	19
B KONTRAKTSBESTEMMELSER.....	21
B.1 Almennelige kontraktsbestemmelser	21
B.2 Spesielle kontraktsbestemmelser	21
B.3 Spesielle kontraktsbestemmelser - seriøsitet	28
C TEKNISKE KRAV	34
C.1 Tekniske rammebetingelser	34
C.2 Teknisk beskrivelse.....	35

C.3 Tegninger og modeller	35
C.4 Tekniske referansedokumenter	35
D KRAV TIL BYGGEPROSESSEN	36
D.1 Prosjektadministrative rutiner	36
D.2 Kvalitetssikring	36
D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).....	36
D.4 Øvrige krav i byggeprosessen.....	36
E FRISTER OG DAGMULKTER.....	38
E.0 Supplerende bestemmelser.....	38
E.1 Frister.....	38
E.2 Dagmulkter.....	38
E.3 Framdriftsplanlegging.....	38
F VEDERLAG.....	39
F.1 Prissammendrag - tilbudsskjema.....	39
G OPPDRAGSGIVERS YTELSE.....	39

Illustrasjoner på forsida:

Ole Vig videregående skole, flere entreprenører og arkitekter
Strinda videregående skole, LINK Arkitektur og NCC Construction AS
Brattøra hurtigbåtterminal, Lusparken arkitekter AS og HENT AS
Orkdal videregående skole, HUS arkitekter AS og Grunnarbeid AS/Teknobygg Anlegg AS

Del I Konkurranseskrivelse

1 Tilbudsinnbydelse

Trøndelag fylkeskommune innbyr til tilbudskonkurranse på:
Kyrksæterøra VGS, tilbygg og ombygging

Trondheim, den

Underskrift

1.1 Kort om anskaffelsen/prosjektet

Se punkt Del II Kontraktgrunnlaget, kapittel A.

Oppdraget omfatter ombygging og tilbygg på Kyrksæterøra VGS.

Utførelse skal gjennomføres i 2 faser, 1 kontrakt (NS8407 med avbruddsklausul):

- Ombygging av bygg A (verkstedfløy) for verkstedfag og kjemi- og prosessfag (kontrakt 1)
- Tilbygg for kantine, kantinekjøkken, lokaler for helse- og oppvekstfag mm skal utføres med samspill (kontrakt 2)

Beskrivelse av prosess og målsettinger framgår av oppgavedokument

1.2 Kort om oppdragsgiver

Trøndelag fylkeskommune er styrt av en folkevalgt forsamling, fylkestinget. Fylkestinget skal bidra til at Trøndelag framstår som et attraktivt fylke for næring og bosetting.

Trøndelag fylkeskommune har totalt ca. 5500 medarbeidere som har ansvaret for å yte tjenester innenfor områdene videregående opplæring, næringsutvikling, kultur, tannhelse og den samlede regionale utviklingen, herunder miljø- og distriktspolitikk.

Fylkeskommunen skal levere de velferdstilbudene som er for store til at en enkeltkommune kan levere dem, og tilbud som går på tvers av kommunegrensene.

Trøndelag fylkeskommune v/ seksjon Eiendom forvalter ca. 500 000 m² bygningsmasse: 32 videregående skoler, 41 selveide eller leide tannklinikker, samferdselsanlegg samt fylkeshusene.

1.3 Forbehold om tillatelser eller finansiering

1.3.1 Offentlige tillatelser

Søknad om rammetillatelse og arbeidstilsynet samtykke sendes mai 2020, med Trøndelag fylkeskommune som ansvarlig for SØK-funksjonen.

Etter rammetillatelse vil søknader og SØK-arbeid inngå i totalentreprisen.

1.3.2 Politiske og administrative vedtak

Prosjektet omfatter utbygging av Kyrksæterøra VGS iht. vedtak i fylkestinget
<https://opengov.360online.com/Meetings/trfkprod/Meetings/Details/846188?agendaltemId=205630>
og fylkesutvalget
<https://opengov.360online.com/Meetings/TRONDELAG/Meetings/Details/864926?agendaltemId=206632>

Prosjektet å finne løsning på læringsarealer for kjemi og prosessfag og som følge av fastsatt kapasitet etter etablering av Heim kommune, samt hvordan ivareta krav i regelverk. Prosjektet gjennomføres ved ombygging og nybygg ved Kyrksæterøra videregående skole. Prosjektet ferdigstilles høsten 2021.

Prosjektet omfatter nybygg i størrelsesorden ca. 750 m² for læringsarealer og fellesområder, og ombygging av dagens verkstedfløy for oppgradering av verksteder og tilhørende funksjoner. I prosjektet inngår også gjennomgang og tilpasninger knyttet til HMS og UU.

1.3.3 Finansiering

Finansiering av investeringsprosjekt skjer gjennom politiske vedtak som er nevnt over. I tillegg kan det komme midler til tiltak som finansieres gjennom drift.

2 Anskaffelsesprosedyre og konkurranseregler

2.1 Anskaffelsesprosedyre

Anskaffelsen gjennomføres i henhold til lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016 nr. 73 («LOA») og forskrift om offentlige anskaffelser av 12. august 2016 nr. 974 («FOA») del I og del II. Kontraktstildeling vil bli foretatt etter prosedyren åpen tilbudskonkurranse, jf. § 8-3.

2.2 Konkurranseregler

Konkurransen vil bli gjennomført som en åpen tilbudskonkurranse, hvor oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre dialog med leverandørene, jf. FOA § 9-3. Oppdragsgiver vil gjennom dialogen kunne avklare eventuelle feil eller uklarheter - eller få supplering dersom bestemte opplysninger eller dokumenter mangler i de tilbudene hvor dette er aktuelt. Oppdragsgiveren kan ha dialog med en eller flere leverandører. En eventuell utvelgelse vil skje i samsvar med likebehandlingsprinsippet, jf. LOA § 4.

Oppdragsgiver forbeholder seg også retten til å inngå kontrakt uten å gjennomføre dialog med leverandørene. Leverandørene må derfor være forberedt på at konkurransen kan bli avgjort uten at de får anledning til å forbedre sitt tilbud. Oppdragsgiver vil etter tilbudsfristen utløp beslutte om han skal tildele kontrakten uten å gjennomføre dialog med leverandørene.

Dersom oppdragsgiver gjennomfører dialog, er den planlagt gjennomført på følgende måte:

- Oppdragsgiver informerer om forhold ved tilbudet som ønskes forbedret. Dette gjøres enten elektronisk eller i fysiske møter med leverandørene.
- Endringer i tilbudet dokumenteres ved nytt revidert tilbud.
- Etter dialogen er ferdig, vil det bli gitt en endelig, felles frist for endring av tilbudet.

Leverandørenes opprinnelige tilbud skal være bindende, uavhengig av forhandlingsutspill og svar på disse, til vedståelsesfristen for det opprinnelige tilbudet har løpt ut.

2.2.1 Planlagt framdrift for anskaffelsen

Oppdragsgiver har i Merccell kunngjort planlagt fremdrift for prosessen frem til signering av kontrakt. Det tas forbehold om endringer i denne.

2.3 Kunngjøring

Vi viser til kunngjøring i DOFFIN og Merccell.

2.4 Tilbudsåpning

Åpning av tilbudene finner sted som angitt i Merccell.

Leverandørene har ikke rett til å være til stede ved åpningen.

2.5 Habilitet

Reglene om habilitet i forvaltningsloven §§ 6 til 10 og kommunelovens § 40 nr. 3 gjelder for denne anskaffelsen, jfr. FOA § 7-5 og § 9-5.

Oppdragsgivers ansatte har ikke anledning til å delta i konkurransen eller inngå kontrakt med oppdragsgiver. Firma som helt eller i overveiende grad eies av en eller flere av oppdragsgivers ansatte har ikke anledning til å delta i konkurransen eller inngå kontrakt med oppdragsgiver.

2.6 Prosjekterende utviklingsfase

Følgende arkitekt- og rådgivergruppe har vært delaktig i utviklingsfasen av prosjektet:

Arkitekt: Rambøll
Landskapsarkitekt Rambøll
RIB: WSP
RIV: AsplanViak
RIE: Sweco
RIBr: AsplanViak
Geo: Multiconsult

Byggherren aksepterer at firma deltatt i denne fase inngår i totalentreprenørens tilbudte prosjektorganisasjon. Rambøll inngår i byggherrens prosjektledelse og kan ikke engasjeres av totalentreprenøren.

3 Grunnlag for tilbudet

3.1 Konkurransesgrunnlagets oppbygning

Del I Konkurransesgrunnlagets pkt. 1 – 6 er konkurransebeskrivelsen. Denne delen av konkurransegrunnlaget omfatter alt som har med konkurransereglene å gjøre.

Del II Konkurransesgrunnlagets pkt. A – G er kontraktsgrunnlaget. Denne delen av konkurransegrunnlaget omfatter alt som har med kontraktsbestemmelsene å gjøre.

3.2 Spørsmål og svar til konkurransegrunnlaget

Alle henvendelser vedrørende denne konkurransen skal rettes gjennom Mercell, kontaktinformasjon og frister er lagt inn der. All kommunikasjon om konkurransen og anskaffelsesdokumentene må være skriftlig og på norsk. Spørsmålene må inkludere referanse til hvilken del av anskaffelsesdokumentene spørsmålene gjelder.

Spørsmålene vil bli vurdert og besvart på en generell og anonym måte, og vil bli distribuert elektronisk i Mercell til alle leverandørene i konkurransen.

Hvis leverandøren blir oppmerksom på eventuelle feil, uklarheter, ufullstendigheter eller lignende i anskaffelsesdokumentene, eller at noen av dokumentene eller filene ikke kan åpnes som forventet, skal leverandøren kontakte oppdragsgiver for å få feilene eller uklarhetene avhjulpet.

Før tilbudsfristen forbeholder oppdragsgiver seg retten til å rette opp feil og uklarheter mv. i anskaffelsesdokumentene i samsvar med FOA § 9-3. Korrigeringer av slike feil og uklarheter mv. vil bli kommunisert via Mercell til alle leverandørene, og den nye dokumentasjonen skal betraktes som en oppdatert del av anskaffelsesdokumentene. Dersom korrigeringene medfører at leverandørene trenger mer tid til å utarbeide tilbudet, vil det bli fastsatt en forholdsmessig forlenget frist for å levere tilbud.

3.3 Befaring og informasjonsmøte

- a. Befaring/informasjonsmøte vil bli avholdt å Kyrksæterøra videregående skole, se dato i Mercell

4 Krav til tilbudet

4.1 Tilbudets utforming

4.1.1 Organisering av tilbudsokumentene

Tilbudet skal bestå av følgende deler:

1. Utfylt og undertegnet prissammenstilling, se Del II – Kontraktgrunnlaget – kapittel F 1,
2. Etterspurt dokumentasjon iht. kvalifikasjonskrav, punkt 5.
3. Etterspurt dokumentasjon iht. tildelingskriterier, punkt 6.
4. Eventuell klar beskrivelse av «Avvik og forbehold og presiseringer som ikke er iht. beskrivelse/kravspesifikasjon».

Forpliktende tilbudssum framgår av prissammenstillingsskjemaet.

4.1.2 Språk i tilbudet

Tilbudet skal være på norsk.

4.1.3 Valuta

Tilbudets priser skal være i norske kroner NOK.

4.1.4 Sladdet elektronisk kopi av tilbudet

Leverandøren skal levere en elektronisk kopi av tilbudet der det han mener er forretningshemmeligheter eller personsensitive opplysninger er sladdet ut.

4.2 Tilbudets innhold

4.2.1 Avvik og forbehold

Leverandøren skal presist og entydig angi eventuelle avvik og forbehold i eget følgeskriv.

Avvik og forbehold som ikke medfører avvisning kan bli skjønnsmessig priset av oppdragsgiver.

Salgsbetingelser

Henvisning til standardiserte leveringsvilkår eller lignende vil bli betraktet som forbehold i den grad de avviker fra foreliggende konkurranseregler og kontraktsbestemmelser. Slike forbehold kan medføre at tilbudet avvises.

4.2.2 Alternative tilbud

Alternativ 1:

~~Det er ikke adgang til å gi alternative tilbud.~~

Alternativ 2:

Det er adgang til å gi alternative tilbud, i tillegg til tilbud på de løsninger som framgår av konkurransegrunnlaget. Det er et absolutt krav at funksjonskravene beskrevet i kravspesifikasjonen tilfredsstilles i de alternative tilbudene. Leverandørene kan gi alternative tilbud bare når de samtidig gir tilbud som er i samsvar med de krav som er beskrevet i anskaffelsesdokumentene.

Alternativ løsning skal angis i eget følgeskriv til tilbudet.

Alternative løsninger skal prissettes komplett, og de skal ha samme detaljeringsgrad som i konkurransegrunnlaget for øvrig.

Fylkestinget forutsetter bruk av klimavennlige byggemåter i fylkeskommunen, hvor det å legge til rette for bruk av trematerialer, herunder også massivt tre, er viktig. Opsjon på alternativ utførelse (det skal vedlegges egen detaljert beskrivelse) med bruk av trematerialer er tatt inn i tilbudsskjema.

4.2.3 Deltilbud

Det er ikke adgang til å inngi tilbud på deler av leveransen. Alle felt og oppgaver som beskrevet i anskaffelsesdokumentene skal inngå i tilbudet.

4.3. Offentleglova

Tilbudet vil bli behandlet etter Offentleglova. Se LOV 2006-05-19 nr. 16: *Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)*.

4.4 Levering av tilbudet

4.4.1 Levering av tilbudet i oppdragsgivers konkurranseverktøy – Mercell

Tilbudet skal være lagt inn i PDF-format i fylkeskommunens konkurranseverktøy, Mercell. Det samme gjelder for revisjoner av tilbudene.

Det er ikke tillatt å levere tilbud på annen måte.

Supplerende prisfil i format gap eller xml (NS 3459-format) kan leveres. Er det motstrid mellom PDF og annet format, skal PDF legges til grunn.

4.4.2 Tilbudsfrist

Tilbudet skal leveres som angitt i Mercell.

Det er totalentreprenørens ansvar å sikre at tilbudet leveres i tide. Det vil ikke være mulig å levere tilbud etter tilbudsfristen. Vi oppfordrer totalentreprenøren til å laste inn sitt tilbud god tid før fristen.

4.5 Vedståelsesfrist

Leverandøren er forpliktet til å vedstå seg tilbudet i **3 måneder** regnet fra tilbudsfristen.

Leverandørenes opprinnelige tilbud skal være bindende, uavhengig av forhandlingsutspill og svar på disse, til vedståelsesfristen for det opprinnelige tilbudet har løpt ut.

4.6 Tilbudskostnader

Tilbudet skal utarbeides og leveres for totalentreprenørens regning, og totalentreprenøren har ikke krav på noen form for vederlag for å delta i konkurransen.

Kvalifikasjonskrav

(krav til tilbydere/søkere)

Dokumentasjon på at kvalifikasjonskrav og kontraktskrav blir oppfylt:

Komplett dokumentasjon som beskrevet under skal leveres som del av tilbudet.

I elektronisk versjon leveres ei PDF-fil (ikke zip-arkiv) med dokumentrekkefølge som angitt under. NB: Sørg for kompakt versjon av fil, maks 8 MB.

Denne rekkefølgen gjentas for hvert firma ved eventuelle underleverandører som ved tilbudet skal levere forpliktelseserklæringer etter aktuelle punkt under. Eksempel på erklæring er vedlagt. Slike underleverandører skal levere all dokumentasjon med unntak av 5.42 Prosjektdokumentasjon seinest før kontrakt, men fortrinnsvis som del av tilbudet.

TRFK bruker tilnærma samme kravliste for konkurranser både etter del II og III i FOA. Tilbyderne skal fylle ut sin ESPD erklæring via funksjoner i Mercell konkurransegjennomføringsverktøy.

KVALIFIKASJONSKRAV	DOKUMENTASJONSKRAV	Vedlegg nr
5.1 Betalt skatt		
Leverandøren skal ha ordna forhold med hensyn til betaling av skatt og mva.	Det skal leveres skatte- og avgiftsattest(er) ved tilbudet som viser status for betaling av skatt og merverdiavgift. Leverandører med forretningsadresse i andre EØS-land skal fremlegge tilsvarende attest(er). Attestene må ikke være eldre enn 6 måneder, regnet fra den dag attestene skal være byggherre i hende.	* 5.11
5.2 Registrering, autorisasjoner		
Leverandøren skal være et lovlig etablert foretak.	Firmaattest/dokumentasjon som viser at leverandøren er registrert i faglige register, handelsregister eller annet foretaksregister som foreskrevet i lovgivningen i den stat hvor entreprenøren er etablert, for eksempel Foretaksregisteret i Brønnøysund	* 5.21
Leverandøren skal være godkjent lærlingebedrift	Bevis som godkjent lærlingebedrift. Om krav til bruk av lærlinger i leveransen, se kontraktsbestemmelsene.	* 5.22

5.3. Økonomisk og finansiell kapasitet Leverandøren må råde over tilstrekkelig finansiell og økonomisk kapasitet til å gjennomføre kontraktsforpliktelsene Leverandøren skal ikke være under gjeldsforhandlinger eller konkurs.		
Dokumentasjon av økonomi og regnskap	Utdrag fra leverandørens årsregnskap og revisors beretning for 2 siste år. Leverandører som ikke kan oppfylle kravet til utdrag av årsregnskap, kan alternativt fremlegge en forretningsplan med overordnet plan for finansieringen, f.eks. bankerklæring.	* 5.31
Kredittvurderinger	Kredittrating fra anerkjent leverandør skal fremlegges. For denne leveransen vil en firmarating fra Bisnode (D&B) på A (kredittverdig), delbedømmelse for økonomien på "Tilfredsstillende" og betalingserfaring på "Akseptabel" kunne være tilstrekkelig. Ved vurdering av entreprenørens finansielle og økonomiske stilling kan oppdragsgiver selv innhente opplysninger fra Bisnode (D&B).	* 5.32
Økonomisk og finansiell støtte fra andre foretak	Vil leverandøren støtte seg på andre foretaks økonomiske og finansielle kapasitet for å oppfylle kvalifikasjonskravet i punkt 5.3, skal entreprenøren dokumentere at den vil ha rådighet over de nødvendige ressursene ved å fremlegge en forpliktelseserklæring om dette fra hvert av disse foretakene.	* 5.33
5.4 Tekniske og faglige kvalifikasjoner		
Entreprenørens mest relevante utførte tjenester innen fagområdet Entreprenøren skal i løpet av de fem siste årene ha gjennomført minst to prosjekt av tilsvarende størrelse og kompleksitet som dette oppdraget.	Oversikt over relevante arbeider utført i løpet av de siste 5 år. (§16-6.1a) Dokumentasjon for minimum 2, inntil 4 prosjekt, fortrinnsvis 1 side pr. prosjekt: - Prosjektnavn, oppdragsgiver med kontaktperson - Roller/nøkkelpersonell for leverandør - Beskrivelse med aktuelle problemstillinger inkl. miljøhensyn	* 5.41 * 5.42
Entreprenørens faglige kvalifikasjoner: Entreprenøren må ha ressurser i eget firma eller råde over ressurser som har den utdanning og yrkeserfaring for utførelse og egenkontroll som prosjektets/ oppdragets/ leveransens hovedfagområder krever.	En beskrivelse av entreprenørens tekniske personell eller enheter (prosjektorganisasjonen) som entreprenøren disponerer over til oppfyllelse av kontrakten enten de tilhører foretaket eller ikke. Liste over underleverandører, minimum med de som skal dokumenteres i punktene 5.33 og 5.45.	* 5.43 * 5.44

Trøndelag fylkeskommune

Teknisk og faglig støtte fra andre foretak	Vil leverandøren støtte seg på andre foretaks kompetanse for å oppfylle kvalifikasjonskravene i punkt 5.4, skal entreprenøren dokumentere at den vil ha rådighet over de nødvendige ressursene, ved å fremlegge en forpliktelseserklæring om dette fra hvert av disse foretakene.	* 5.45
5.5 Kvalitetssikring og miljøledelse Leverandøren skal ha gode og velfungerende system for kvalitetssikring og miljøledelse.		
Kvalitetssikring	Dokumentasjon av innført system for kvalitetssikring, ISO 9001 eller annet	* 5.51
Miljøledelse	Dokumentasjon av innført system for miljøledelse, ISO 14001 eller annet	* 5.52
5.6 Straffbare forhold		
Leverandøren må ikke være rettskraftig dømt eller ha vedtatt et forelegg for følgende straffbare forhold: a) deltakelse i en kriminell organisasjon b) korrupsjon c) bedrageri d) terrorhandlinger eller straffbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet e) hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme, barnearbeid og andre former for menneskehandel. Dette gjelder dommer avsagt ikke mer enn 5 år siden eller med fremdeles gjeldende avvisningsperiode fastsatt direkte i dommen.	Bekreftelse via ESPD-skjema (i Merzell) på at leverandøren ikke er rettskraftig dømt eller har vedtatt et forelegg for nevnte straffbare forhold fra Anskaffelsesforskriften (FOA).	* 5.61

6 Tildelingskriterier

Kontrakten vil bli tildelt på basis av det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet.

Undertildelingskriterier	Dokumentasjon	Sjekk:
<p>6.1 Pris</p> <p>Pris vektes 60%.</p> <p>Poengskala:</p> <p>Laveste pris: 60 poeng</p> <p>Laveste pris + 50% eller høyere: 0 poeng</p> <p>Poeng for priser mellom disse alternativene beregnes lineært.</p>	<p>Utfylt tilbudsskjema:</p> <p>A. Pristilbud</p> <p>B. Timepriser m/ sammendrag</p> <p>C. Påslagsfaktorer</p> <p>D. Fastpristillegg</p> <p>E. Opsjoner (50%)</p> <p>NB: Evaluering skal skje på samla tilbudsum der alle element over er summert.</p>	<p>* 6.11</p>
<p>6.2 Gjennomføring</p> <p>Gjennomføring vektes 20 %.</p> <p>Karakterskala:</p> <p>Særdeles godt: 10</p> <p>Ikke levert dokumentasjon: 0</p> <p>Beste karakter for kriteriet gir 20 poeng.</p>		
<p>Prosjektbemanning, nøkkelpersoner</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosjekteringsleder - arkitekt - RIB - RIV - RIE - prosjektleder totalentreprenør - prosjektleder tekniske fag - anleggsleder 	<p>Opplysninger om utdanning og faglige kvalifikasjoner hos nøkkelpersonell.</p> <p>Det skal for entreprenørens prosjektorganisasjon leveres oversikt som viser hvordan entreprenøren vil fordele ansvar og oppgaver i prosjektet.</p> <p>Vedlegg 6.2.1 kan brukes, gjerne supplert med organisasjonskart</p> <p>CV-er, maks 1 side pr. person</p>	<p>* 6.21</p> <p>* 6.22</p>
<p>Referanseprosjekt for nøkkelpersoner:</p> <p>Utvalgte prosjekt skal ha omfang og kompleksitet som aktuelt prosjekt.</p>	<p>Referanseprosjekt der en eller flere nøkkelpersoner har hatt tilsvarende roller som tilbudt her.</p> <p>Dokumentasjon/attester for minimum 2, inntil 4 prosjekt, 1 side pr. prosjekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prosjektnavn, oppdragsgiver med kontaktinfo, omfang, byggeår - Nøkkelpersonell fra leverandør - Beskrivelse med aktuelle problemstillinger inkl. miljøhensyn <p>Oppdragsgiver forbeholder seg rett til å kontakte oppgitte referanser.</p> <p>Under dette undertildelingskriteriet forbeholder oppdragsgiver seg rett til å vektlegge egne positive og negative erfaringer med leverandøren. Negative erfaringer vil kun bli vektlagt der leverandøren tidligere har mottatt oppdragsgivers skriftlige tilbakemelding på utførte arbeider.</p>	<p>* 6.23</p>
<p>Gjennomføringsplan</p>	<p>Beskrivelse av hvordan arbeidet vil bli gjennomført og kravene oppfylt, med aktuelle problemstillinger.</p>	<p>* 6.24</p>

<p>6.3 Miljøkrav Miljøkrav vektes 20%. Karakterskala: Særdeles godt: 10 Ikke levert dokumentasjon: 0 Beste karakter for kriteriet gir 20 poeng.</p>		
<p>Prosjektbemanning - nøkkelpersoner, miljø og energi</p>	<p>CV-er for tilbudt personell. maks 1 side pr. person</p>	<p>* 6.31</p>
<p>Referanseprosjekt, miljø</p>	<p>Dokumentasjon/attester for minimum 1, inntil 2 prosjekt, 1 side pr. prosjekt: - Prosjektnavn, oppdragsgiver med kontaktinfo, omfang, byggeår - Nøkkelpersonell fra leverandør - Beskrivelse med aktuelle problemstillinger inkl. miljøhensyn</p>	<p>* 6.32</p>

Del II Kontraktgrunnlag

A Generell del

A.1 Innledning

A.1.1 Kontraktarbeider

Presisering av spesielle forhold ved prosjektet som har betydning for leverandørens vurdering av oppgaven:

- Grunnforhold – Det er gjort geotekniske undersøkelser og -vurdering som grunnlag for prosjektet, dette er vedlagt.
- Eksisterende installasjoner i grunnen (kabler, rør, kummer osv.) – I den grad det har vært mulig har en skaffet grunnlag som viser installasjoner i grunnen.
- Tilknytningspunkter og -betingelser for provisoriske ledninger – Pga. at det bygges nytt mellom eksisterende bygg må det i prosessen tas hensyn til kontinuerlig drift eller midlertidige tiltak som gjør at undervisning i minst mulig grad blir påvirket av byggarbeidene.
- Forurensinger – Det er ikke kjent at det skal finnes forurensing eller forurenset grunn innenfor tiltaksgrense.

A.1.2 Andre forhold

A.2 Kort om kontraktsarbeidets omfang

A.2.1 Kort om oppdraget

Politisk og administrative vedtak

Se pkt. 1.3

Prosjektets art og omfang

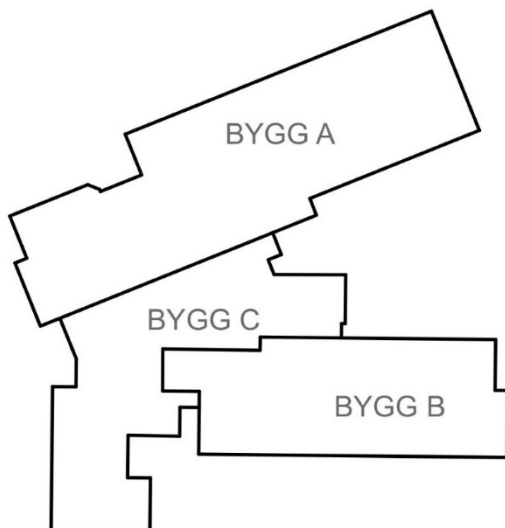
Prosjektet omfatter ombygging og nybygg på Kyrksæterøra VGS, og omfatter utførelse av ombygging av verkstedfløy på ca. 880 av totalt 1200 m² i denne fløya, og samspillsprosess vedr. nybygg ca. 750 m² som ligger mellom bygg A og bygg B.

Skolen skal være i drift under hele byggeprosjektet, og det søkes å minimere behovet for midlertidigheter og provisorier gjennom prosessen (se teknisk beskrivelse, vedr. rigg og drift)

Kort beskrivelse av prosjektet

Prosjektet har som formål å finne løsning på læringsarealer for kjemi og prosessfag og som følge av fastsatt kapasitet etter etablering av Heim kommune, samt hvordan ivareta krav i regelverk. Prosjektet gjennomføres ved ombygging og nybygg ved Kyrksæterøra videregående skole innenfor politisk fastsatt investeringsramme. Prosjektet ferdigstilles høsten 2021.

Prosjektet omfatter nybygg i størrelsesorden 750 m² for læringsarealer og fellesområder (nytt bygg C), og ombygging av dagens verkstedfløy for oppgradering av verksteder og tilhørende funksjoner (bygg A). I prosjektet inngår også gjennomgang og tilpasninger knyttet til HMS og UU.

Beliggenhet og adkomst

Skolen ligger ved innkjøring til Kyrksæterøra, mellom Hemnehallen og Sodin skole. Adkomst til bygget skjer fra nord via forplass som er felles for barneskole, idrettshall og videregående skole, eller via egen biladkomst og parkeringsplass som ligger i øst.

Trafikk er blandet i området, og i gjennomføring av byggeprosjekt og riggplanlegging vil det være viktig å planlegge for sikker adkomst og transport, og sikker drift av byggeplass.

Offentlige tillatelser

Se pkt. 1.3

Prosess og modell

Det legges opp til en prosess som følger (se også hovedframdriftsplan):

1. Kontrahering skjer etter sommerferie 2020.
2. Kontrakt etter NS8407, avtale om utførelse del 1/bygg A. Intensjon om videreføring med utførelse del 2/bygg C med avbruddsklausul.
3. Igangsetting utførelse del 1/bygg A
4. Igangsetting samspillsfase bygg C
5. Samspillsfase gjennomføres etter tidsplan som er vist nedenfor, og etter opplegg som redegjort for i oppgavedokument.
6. Økonomisk modell er basert på pris gitt på anbudstidspunktet og....
7. Ved enighet om målpris for bygg C inngås det avtale om dette, se pkt. 2 over.

Milepæler

Se hovedframdriftsplan for detaljer. Framdrift og dagmulksbelagte milepæler vil være gjenstand for forhandling med totalentreprenøren.

	Aktivitet	Tidsrom
1	Kontrahering entreprenør	August 2020
2	Igangsetting ombygging Bygg A	August/september 2020
3	Samspillsfase Bygg C	August-oktober 2020
4	Avtale om bygg C, igangsetting nybygg	Oktober/november 2020
5	Byggefase	August 2020-august 2021
6	Byggherreleveranser, overtakelse	August 2021-oktober 2021

7	Prøvedrift	Oktober 2021-april 2022
---	------------	-------------------------

A.2.2 Opplysninger om prosjektet

Byggtype:	Skole
Virksomhet:	Videregående skole
Prosjektets adresse:	Trondheimsveien 18, 7200 Kyrksæterøra
Type utførelse:	Totalentreprise med forhandling
Fagområder:	Totalentreprise (bygg, tekniske fag, utomhusarbeider)
Prosjektets omfang	Ca. 880 m2 ombygging, ca. 750 m2 nybygg
Prosjektet utføres trolig i:	Tiltaksklasse: Brannklasse: Risikoklasse:
Forhold på byggeplassen	Skole i drift, egen plan skal utarbeides
Gjerde på byggeplass, vakhold	Skole i drift, egen plan skal utarbeides

A.3 Organisasjon og entreprisemodell

A.3.1 Prosjektets oppdeling i entrepriser

Entrepriseform: Totalentreprise NS8407

A.3.2 Koordinering, samordning og administrasjon

Totalentreprenøren skal være ansvarlig utførende samt ansvarlig for all prosjektering iht. den til enhver tid gjeldende plan- og bygningslovgiving og andre lover og forskrifter.

Totalentreprenøren skal administrere alle aktiviteter på byggeplassen.

Byggherren kan stille med byggherreombud for å ivareta byggherrens interesser.

A.3.3 Adresseliste

Funksjon	Firma	Navn	Adresse	Telefon	E post
Byggherre	Trøndelag fylkeskommune	Seksjon Eiendom	Trøndelag fylkeskommune Fylkets hus Postboks 2560 7735 Steinkjer		postmottak@trondelagfylke.no
Prosjektleder	Trøndelag fylkeskommune	Vegard Eitrem		94 37 78 69	e-vegei@trondelagfylke.no

A.3.4 Organisasjonskart:

Se PA-bok.

A.4 Samla dokumentliste

Vedlegg/lenker under kan være vist til flere steder i dette dokumentet. Under avsnitt er tatt med den primære referansen.

Avsnitt	Nr.	Dokumentnavn
5	1	Mal, forpliktelseserklæring
6.2	1	Mal, oversikt over nøkkelpersoner
B.2.7	1	Mal for søknad om bruk av innleid arbeidskraft
B.2.25	1	Mal for avtaledokument på grunnlag av NS 8407
B.2.35	1	Mal for rapportskjema, lønns og arbeidsvilkår
C.2	2	Teknisk beskrivelse
C.2	3	Oppgavedokument
C.2	3	Romskjema
C.3	1	Mappe: Tegninger
C.4	1	Tverrfaglig prosjekteringsanvisning
C.4	2	Håndbok, Rent Tørt Bygg
D.1	1	PA-bok
D.3	1	SHA-plan
E.3	1	Hovedframdriftsplan
F.1	1	Prisskjema

B Kontraksbestemmelser

B.1 Almennelige kontraksbestemmelser

Som almennelige kontraksbestemmelser gjelder **NS 8407:2011** med de unntak, endringer og suppleringer som er nevnt under punkt B.2 og B.3 Spesielle kontraksbestemmelser.

B.2 Spesielle kontraksbestemmelser

NB: Spesielle kontraksbestemmelser som skal sikre seriøsitet i bygg- og anleggskontrakter er samla i avsnitt B3 og disponert som i dokument publisert av Difi.

B.2.01 Byggherre

Som et tillegg til NS 8407 punkt 1.1 gjelder følgende:
Trøndelag fylkeskommune ved seksjon Eiendom, er byggherre.

B.2.02 Byggherremøter

Som en endring til NS 8407 punkt 4.2 tredje ledd første punktum gjelder følgende:

Referat skal føres av byggherren eller den han utpeker.

B.2.03 Møter med kontraksmedhjelpere

Som en endring til NS 8407 punkt 4.3 gjelder følgende:

Byggherren skal ha innkalling til prosjekteringsmøter (herunder byggemøter, fremdriftsmøter, og møter med kontraksmedhjelpere, mv.), og skal ha anledning til å delta på disse møtene. Totalentreprenøren skal føre referat fra møtene, og byggherrens representant skal alltid ha kopi av møtereferatene.

Prosjekteringsmøter skal avholdes hver 14. dag om ikke annet avtales.

I byggeperioden skal det avholdes møter med kontraksmedhjelpere hver 14. dag. I tillegg skal det avholdes regelmessige framdrifts-/koordineringsmøter, samt nødvendige særmøter.

B.2.04 Partenes sikkerhetsstillelse

Som et tillegg til NS 8407 punkt 7 gjelder følgende:

Totalentreprenøren skal innen 14 dager etter kontraksinngåelse, stille sikkerhet for sine kontraksforpliktelser i utførelsestiden og reklamasjonstiden i samsvar med Byggblankett for totalentreprenørens sikkerhetsstillelse i utførelsestiden og i reklamasjonstiden (Byggblankett 8407 B:2011).

B.2.05 Totalentreprenørens plikt til å holde kontraktsgjenstanden mv. forsikret

Som en endring til NS 8407 punkt 8.1 annet ledd siste punktum gjelder følgende:

Tingsforsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele bygget, anlegget og/eller prosjektet er overtatt av byggherren.

B.2.06 Partenes representanter

Som et tillegg til NS 8407 punkt 9 gjelder følgende:

Prosjektleder er byggherrens representant.

Byggherrens oppdragsgiver, leietaker og brukere kan ikke påføre byggherren forpliktelser uten særskilt fullmakt.

B.2.07 Tiltransport av entreprenører. Byggeplassadministrasjon mv.

Som et tillegg til NS 8407 punkt 12 gjelder følgende:

Byggherren har rett til å transportere sideentreprenører til totalentreprenøren, og til å transportere totalentreprenøren til en annen sideentreprenør.

Som et tillegg til NS 8407 punkt 12.4 og 13 gjelder følgende:

Byggherren kan pålegge totalentreprenøren å gjennomføre byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av byggherrens kontraktsmedhjelpere.

Ytelsene i dette punkt honoreres i samsvar med det som fremgår av Bilag F.

B.2.08 Arbeidstid

Som et tillegg til NS 8407 punkt 18.8 gjelder følgende:

Totalentreprenøren skal tilpasse sine arbeidere til daglig drift ved virksomhetsstedet der dette er varslet i konkurransegrunnlaget. Dette gjelder spesielt for støyende arbeidere og alle arbeidere i eksamenstid eller tilsvarende.

B.2.09 Risikoovergang

Som en endring til NS 8407 punkt 24.2.1 første ledd gjelder følgende:

Totalentreprenøren skal overta risikoen for løsninger, materialer og annen prosjektering som er utarbeidet av byggherren før kontraktsinngåelse. Dette innebærer at han har risikoen som om han hadde prosjektert eller valgt løsningene selv.

B.2.10 Indeksregulering

Alternativ 1: Som en endring til NS 8407 punkt 26.2 gjelder følgende:

Kontraktssummen (inkl. eventuelt avtalt fastpristillegg) skal ikke reguleres.

B.2.11 Avregning av kontraktssummen og innestående

Som tillegg til NS 8407 punkt 27.2 gjelder følgende:

Kontrakt med avtalt fastsum skal faktureres med avdragsnota hver måned eller etter en omforent betalingsplan. Notaene skal nummereres fortløpende (A1, A2 osv.) og skal inneholde fakturert hittil, innestående beløp akkumulert og i perioden og periodens beløp. Før honorering av første faktura skal forsikring og garanti være dokumentert.

Prisregulering

Er det avtalt prisregulering, skal det til hver avdragsfaktura høre en egen prisendringsfaktura som nummereres fortløpende (P1, P2 osv.). Prisstigningen beregnes som angitt i post F.5.

Materialer tilført byggeplassen (jf. NS 8407 punkt 27.2.1)

Som tillegg til NS 8407 punkt 27.2.1 c gjelder følgende:

Materialer skal ikke tilføres byggeplassen raskere enn nødvendig for arbeidernes framdrift.

Innestående (jf. NS 8407 punkt 27.2.2)

Som endring til NS 8407 punkt 27.2.2 siste ledd gjelder følgende:

Innestående beløp faktureres når byggherren har godkjent prøvedriftsperioden.

B.2.12 Retten til å pålegge endringer

Som en endring til NS 8407 punkt 31.1 tredje ledd siste punktum gjelder følgende:

Er ikke annet avtalt, kan ikke byggherren pålegge totalentreprenøren endringer ut over 20% netto tillegg til kontraktssummen.

B.2.13 Særskilt varsel om økte utgifter til rigg og drift mv.

Som et tillegg til NS 8407 punkt 34.1.3 gjelder følgende:

Følgende egne regler gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging:

Uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8407 pkt. 34.1.1 og 34.1.2 ikke overstiger 10 % av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10 % av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,1 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel ekskl. mva.

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist ekskl. mva.

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum ekskl. mva.)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist ekskl. mva. (B), skal det ikke tas hensyn til

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning
- påslag knyttet til innkjøp av materialer, transport, maskiner, administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entreprisekontrakter/prosjekteringsoppdrag mv.,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift
- kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid

Forlenget byggetid

Har totalentreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8407 pkt. 33.1 skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$0,7 A \left(\frac{Z}{Y} \right)$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel ekskl. mva.

Y = opprinnelig byggetid.

Z = forlengelsen utover opprinnelig byggetid

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

B.2.14 Uenighet om endringer mv.

Som en endring til NS 8407 punkt 35.2 første ledd bokstav a gjelder følgende:

NS 8407 punkt 35.2 første ledd bokstav a utgår.

B.2.15 Levering av FDV-dokumentasjon

Som et tillegg til NS 8407 punkt 36.2 gjelder følgende:

Leverandøren vil få skrivetilgang til prosjektportal på plattform Microsoft SharePoint i TFK og skal selv legge inn dokument merket med metadata i samsvar med NS 3456. Se også punkt B.2.23, Rettigheter til prosjektmateriale.

B.2.16 Prøvedrift

Som et tillegg til NS 8407 punkt 38.2 gjelder følgende:

Prøvedriftens omfang

Det skal alltid være prøvedrift, for tekniske fag i samsvar med NS 6450. I beskrivelsens prisbærende poster (se post D.4.1) vil det fremgå hvilke anlegg eller deler av anlegg som skal ha prøvedriftsperiode. Med prøvedriftsperiode menes et avtalt tidsrom hvor bygg, tekniske anlegg og installasjoner (heretter samlet kalt bygg og teknikk) prøves under normale driftsforhold, innbefattet samkjøring og integrert systemtesting med andre tekniske anlegg, og hvor byggherren i prøvedriftstiden har slik disposisjonsrett som nevnt nedenfor. Det skal kjøres fullskala tester for krisehendelser som f.eks. branntilløp.

Se tverrfaglig kravspesifikasjon for detaljert beskrivelse av prøvedrift.

Prøvedriftsperiodens varighet er minimum 6 måneder.

Oppstart av prøvedriftsperiode skjer etter overtakelse.

Prøvedrift har til hensikt å

- kontrollere at bygg og teknikk fungerer tilfredsstillende
- vise at funksjoner og anlegg er stabile over tid
- etterkontrollere og justere (regulerings)funksjoner basert på driftserfaring
- kontrollere at anlegg for øvrig er i henhold til kontraktens funksjonskrav
- gi driftspersonell opplæring og driftserfaring sammen med leverandøren av de enkelte anlegg/totalentreprenøren
- rette feil og mangler som avdekkes i prøvedriftsperioden.

Justering av prøvedriftsperiodens lengde

Totalentreprenøren skal, i samråd med byggherren, ha anledning til å ta de tekniske anlegg ut av drift i kortere perioder for utbedring eller reparasjon mot tilsvarende forlengelse av prøvedriftsperioden.

Dersom byggherren kan påvise at de tekniske anlegg ikke oppfyller kontraktens funksjonskrav sammenhengende i de fire siste ukene av prøvedriftsperioden, eller dersom prøvedriftsperioden av annen årsak ikke har fungert etter sin hensikt i samme periode, forbeholder byggherren seg retten til å kreve prøvedriftsperioden forlenget inntil disse krav er oppfylt. En slik forlengelse av prøvedriftsperioden gir ikke totalentreprenøren grunnlag for tilleggskrav.

Totalentreprenørens plikter

Totalentreprenøren skal i prøvedriftsperioden ha ansvar for drift og vedlikehold av bygg og teknikk, og i denne forbindelse holde det tekniske personell på anlegget som er nødvendig. Totalentreprenøren skal utføre vedlikehold av sine anlegg i prøvedriftsperioden iht. totalentreprenørens egen vedlikeholdsbeskrivelse, og i denne forbindelse dekke alle vedlikeholdskostnader, inklusive forbruksmaterieell. Totalentreprenøren skal også gjennomføre faste besøk på anlegget for å kunne oppfylle hensikten med prøvedriften, jf. ovenfor.

Under prøvedriftsperioden plikter totalentreprenøren umiddelbart å iverksette nødvendige tiltak dersom det påpekes eller oppdages feil og mangler.

Dokumentasjon fra prøvedriften skal utarbeides av totalentreprenøren og overleveres byggherren.

Byggherrens plikter

Byggherrens driftspersonell utfører daglig tilsyn av de tekniske anlegg. Dette fritar ikke totalentreprenøren fra noen av hans plikter, jf. ovenfor. Energikostnader i prøvedriftsperioden dekkes av byggherren.

B.2.17

Som en endring til NS 8407 punkt 39.2 første ledd første punktum gjelder følgende:

Byggherren kan holde tilbake 2% av kontraktsbeløpet til 30 dager etter at prøvedriftsperioden er gjennomført og godkjent av byggherren.

B.2.18 Dagmulktbelagte frister

Som et tillegg til NS 8407 punkt 40.2 annet ledd gjelder følgende:

Andre frister (delfrister) enn sluttfristen er dagmulktbelagt, se punkt E.1.

B.2.19 Dagmulkstens størrelse

Som et tillegg til NS 8407 punkt 40.3 gjelder følgende:

Dagmulkstens størrelse på sluttfrist og øvrige dagmulktsbelagte frister fremgår av punkt E.2.

B.2.20 Gjennomføringen av utbedringen

Som et tillegg til NS 8407 punkt 42.3.3 gjelder følgende:

Utbedringsarbeider skal utføres etter avtale og i forståelse med byggherren. Dersom hensynet til byggherrens bruk av kontraktarbeidet, herunder hans leietakers og eventuell brukers bruk, gjør det nødvendig å utføre arbeidet utenfor ordinær arbeidstid, plikter entreprenøren å gjøre dette uten overtidsgodtgjørelse.

B.2.21 Avbestilling

Som et tillegg til NS 8407 punkt 44 gjelder følgende:

Gjennomføringen av prosjektet er avhengig av administrative og/eller politiske vedtak.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å avbestille hele eller deler av oppdraget frem til endelig beslutning eller vedtak om utførelse er fattet.

Totalentreprenøren har ved avbestilling i dette tilfellet bare krav på betaling for den delen av oppdraget som er utført. Totalentreprenøren har ikke krav på erstatning for tapt fortjeneste eller annet økonomisk tap han lider.

Eventuell avbestilling skal skje skriftlig og snarest mulig etter at beslutningen om dette er tatt.

Prosjektmateriale som er betalt, har oppdragsgiveren rett til å bruke i samsvar med reglene i neste punkt.

B.2.22 Rett til å bruke prosjekteringsmaterialet

Som en endring til NS 8407 punkt 47.2.2. gjelder følgende:

Trøndelag Fylkeskommune skal ha eiendomsretten herunder alle immaterielle og materielle rettigheter til ethvert resultat som fremkommer i forbindelse med prosjektet. Dette gjelder eksempelvis, alle digitale data, inkludert data som ligger i eller er tilknyttet bygningsinformasjonsmodellen for prosjektet (BIM), herunder beregninger, simuleringer, databaser, objektbibliotek og FDV-dokumentasjon og alle andre leveranser tilknyttet prosjektet som er utviklet og/eller fremskaffet av de prosjekterende, entreprenørene og/eller andre leverandører i prosjektet, herunder deres underleverandører (samlet betegnet som leverandørene). Rettighetene omfatter også rett til endring og videreoverdragelse, jf. lov om opphavsrett til åndsverk m.v. 12. mai 1961 nr. 2 (åndsverkloven) § 39b.

Partene skal for øvrig behandle prosjektmaterialiet på en slik måte at opphavsmannens rettigheter ikke blir krenket.

Ved prosjektets avslutning skal alt prosjektmateriale overleveres oppdragsgiver både i papirform, i digitale standard format (IFC fag for fag, pdf, docx, xlsx,..) og i de proprietære filformatene dokumentasjonen er utarbeidet i: pla/pln, dwg.

B.2.23 Avtaledokument

Avtaledokument skal utformes på grunnlag av Byggblankett 8407 A:2011 Formular for kontrakt om totalentreprise. Se vedlagt eksempel.

B.2.24 Forretningsrutiner

Byggherrens forretningsrutiner skal legges til grunn.

Se kapittel D og Prosjektadministrative rutiner for prosjektet og vedlagt eksempel på PA-bok

B.2.25 Forskudd

Et eventuelt avtalt forskudd til totalentreprenøren vil ikke bli utbetalt før godkjent sikkerhet er stilt, jf. Blankett 4 - NS 8407 Bankgaranti for kontraktsforskudd.

B.2.26 Krav om egen skatteattest og attester fra underleverandører

Leverandøren skal levere attest for betalte skatter og avgifter før kontrakt. Leverandøren skal også kreve tilsvarende skatteattest i alle underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget, som overstiger en verdi på 500 000 kroner eks. mva.

Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattest gir oppdragsgiveren rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende underleverandør med en underleverandør som kan levere skatteattest. Oppdragsgiveren kan tilsvarende kreve at entreprenøren erstatter en underleverandør som ikke har oppfylt sine forpliktelser til å betale skatter og avgifter. Eventuelle økonomiske krav fra underleverandører eller omkostninger for øvrig som følge av heving av avtaler med underleverandører i denne forbindelse, skal bæres av leverandøren. Se forskrift om offentlige anskaffelser. § 7-2 (3).

B.2.27 Fornyete skatteattester

Entreprenøren skal uoppfordret framlegge fornyet skatteattest for merverdiavgift og skatt én gang i halvåret, fram til byggherren har overtatt arbeidene/prosjektet.

Samtidig som entreprenøren framlegger sine fornyede skatteattester, skal entreprenøren framlegge fornyede skatteattester fra sine underentreprenører/kontraktsmedhjelpere.

Skatteattestene skal ikke være eldre enn 6 måneder på framleggelsestidspunktet.

B.2.28 Ansvarsrett

Entreprenøren skal fremskaffe dokumentasjon for ansvarsrett innenfor de aktuelle godkjenningssområder før oppstart av de enkelte aktiviteter.

Manglende dokumentasjon på godkjenning betraktes som vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten samt gjøre erstatningskrav gjeldende etter reglene i NS 8407 pkt. 46.1 og 46.4.

B.2.29 Endring av nøkkelpersoner etter kontrakt

Tilbudte nøkkelpersoner skal beholdes i hele oppdragsperioden. Leverandøren skal straks varsle byggherren ved eventuell sykdom eller oppsigelse for nøkkelpersoner. Eventuell erstatter skal holde samme faglige nivå og skal godkjennes av byggherren på grunnlag av skriftlig dokumentasjon tilsvarende krav i konkurransegrunnlaget.

B.2.30 Konfidensialitet/Taushetsplikt

Avtalen er offentlig i medhold av Lov om offentlighet i forvaltningen med unntak av forretningshemmeligheter, som oppdragsgiver plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til og som vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.

B.2.31 Anleggsledelse

Entreprenøren skal ha minimum én anleggsleder og én arbeidsleder/bas på byggeplassen.

Arbeidsleder/bas skal til enhver tid være på byggeplassen når arbeidene pågår.

Anleggsleder og arbeidsleder/bas skal minimum ha håndverksbrev/fagbrev eller tilsvarende.

B.3 Spesielle kontraktsbestemmelser - seriøsitet

Spesielle kontraktsbestemmelser som skal sikre seriøsitet i bygg- og anleggskontrakter er samla her og disponert som i dokument publisert av Difi.

B.3.01 Krav om HMS-registrering

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort.

Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Leverandøren skal sørge for elektronisk mannskapsoppfølging. Alle som oppholder seg på byggeplassen skal daglig registreres. Oppdragsgiver vil kunne kreve tilgang til daglig registrering av HMS kort (i sanntid).

Digitalt byggherresystem for kontroll av seriøsitetskrav

Trøndelag fylkeskommune og leverandøren skal benytte nettportalen HMS-Reg for kontroll av kontraktens seriøsitetskrav. Denne henter blant annet informasjon fra StartBANK og entreprenørens elektroniske mannskapsoppfølging.

B.3.02 Pliktig medlemskap i leverandørregister

Leverandøren skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Leverandøren skal gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente SKAV-info (skatte- og avgiftsinformasjon) i hele kontraktsperioden.

B.3.03 Krav om bruk av faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum **50 %** av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. *opplæringslova* § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Leverandøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden.

Byggherren kan kreve mulkt dersom ovennevnte plikter ikke overholdes. Det påløper mulkt med en promille av kontraktssum for hvert prosentpoeng avvik fra kravet om minimum 50 prosent faglærte arbeidere. Entreprenøren skal i forbindelse med sluttoppgjøret dokumentere bruken av faglærte arbeidere.

Ved gjentatte brudd på denne bestemmelsen kan byggherren sette en rimelig frist for totalentreprenøren til å rette forholdet. Dersom forholdet ikke blir rettet innen fristens utløp, betraktes dette som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving.

B.3.04 Krav om bruk av lærlinger

Alternativ 1:

Totalentreprenøren skal være tilknyttet en lærlingordning. Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum **10 %** av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene samlet (de fag som omfattes av

utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) utføres av lærlinger, jf. *opplæringslova* § 4-1.

Kravet i lærlingeklausulen) kan tilfredsstilles ved samla tilbud til 4 roller:

1. Lærlinger
2. Lærekandidater (er en person som har et mål om å ta et kompetansebevis som er mindre omfattende enn fag-/svennebrev)
3. Praksisbrevkandidater (toårig opplæringsløp for den som ønsker en mer praktisk, yrkesfaglig videregående opplæring der opplæringen skjer i bedrift)
4. Kandidater til fagbrev i jobb (ny ordning høsten 2018 der voksne som er i lønnet arbeid kan bli realkompetansevurdert, få opplæring på arbeidsplassen og ta fagbrev på grunnlag av dette)

Kravene kan også oppfylles ved å benytte lærlinger etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land og personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter tilsvarende ordning som kravene i Praksiskandidatordningen, jf. *opplæringslova* § 3-5, i annet EU/EØS-land.

Kravet kan oppfylles av leverandøren og eller en eller flere av hans underleverandører.

Dersom arbeidene ikke er egnet ut fra arbeidets art og helse, miljø og sikkerhet, eller arbeider som det ikke eksisterer lærlingeordning for, kan byggherren tillate at prosentkravene ovenfor fravikes.

Entreprenøren skal ved oppstart, og under gjennomføringen av kontraktarbeidet sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt. Timelister skal framlegges på anmodning.

Kravet gjelder ikke dersom entreprenøren kan dokumentere at det i rimelig omfang er annonsert etter lærlinger, og at en fylkeskommune eller annen relevant institusjon etter en konkret henvendelse fra entreprenøren, ikke har sett seg i stand til å formidle lærlinger.

Byggherren kan kreve mulkt dersom ovennevnte plikter ikke overholdes. Det påløper mulkt med en promille av kontraktssum for hvert prosentpoeng avvik fra kravet om minimum 10 prosent lærlinger. Entreprenøren skal i forbindelse med sluttoppgjøret dokumentere bruken av lærlinger.

B.3.05 Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til ligningsloven § 5-6 og lov om skatteforvaltning § 7-6, bestemmelsens første ledd.

Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt byggherren som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.3.06 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Som et tillegg til NS 8407 punkt 18.1 gjelder følgende:

Leverandøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, byggherrens SHA-plan og byggherrens anvisninger. Leverandøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Leverandøren skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underleverandører benytter, kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst én av det utførende personell på et hvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter, har byggherren rett til å stanse arbeidene dersom han anser det nødvendig.

Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp, anses som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

For mislighold av ovennevnte plikter der misligholdet ikke kan rettes, påløper en bot på NOK 10.000 eks. mva per mislighold.

B.3.07 Lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos eventuelle underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten har ordnede lønns- og arbeidsvilkår som tilfredsstillende til enhver tid gjeldende krav som følger av lov, forskrift og allmenngjorte tariffavtaler.

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører, herunder innleide. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder. Totalentreprenøren skal stille tilsvarende krav til sine eventuelle underleverandører, og skal på forespørsel også legge frem ovennevnte dokumentasjon for disse.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør, herunder bemanningsselskaper, er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Ved brudd på denne bestemmelsen har byggherren rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende to ganger anslått innsparing for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert. Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan

byggherren på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

B.3.08 Bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft

NS 8407 punkt 10.1 erstattes av følgende:

Arbeidet skal utføres av totalentreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt av underentreprenør og deres ansatte, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft.

Totalentreprenøren kan ikke ha flere enn ett ledd underentreprenører i kjede under seg, uten byggherrens skriftlige samtykke. Samtykke vil kun være aktuelt dersom vilkårene i forskrift om offentlige anskaffelser § 8-13 (2) og fylkestingets vedtak FT 24/18 er oppfylt: *I tilfeller der faglige bransjeforhold, uforutsette eller spesielle omstendigheter gjør det nødvendig for å få gjennomført kontrakten, kan det gjøres unntak fra kravet, men ikke i større grad enn det som er strengt nødvendig.*

Ved brudd på denne bestemmelsen kan byggherren sette en rimelig frist for totalentreprenøren til å rette forholdet. Dersom forholdet ikke blir rettet innen fristens utløp påløper dagmulkt med en promille av kontraktssummen, dog ikke mindre enn NOK 1.500,- pr dag, frem til forholdet er rettet. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse. Dersom forholdet ikke er rettet når samlet dagmulkt etter dette punkt passerer 2,5 % av kontraktssummen betraktes dette som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving.

Leverandørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig og godkjennes skriftlig av byggherren. Bruk av bemanningsselskap skal varsles byggherren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Byggherren kan nekte bruk der han har saklig grunn.

B.3.09 Krav om betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.3.10 Mislighold av kontraktsforpliktelser – konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.3.11 Revisjon og innsynsrett

Byggherren, eller ekstern revisor engasjert av byggherren, kan gjennomføre revisjon, herunder stedlig kontroll, hos leverandøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til slutfaktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.3.12 Fast ansatte

Arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt av underentreprenør og dennes ansatte godkjent av byggherren, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft.

Byggherren skal skriftlig godkjenne underentreprise med enkeltpersonforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft. Byggherrens godkjennelse endrer ikke entreprenørens forpliktelser ovenfor byggherren.

Entreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens bestemmelser. Dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenøren og dennes personell.

Alle avtaler om underentrepriser og innleid arbeidskraft skal inneholde likelydende bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på byggeplassen og utførelse ved underentreprise som skal anvendes for dette oppdraget.

Ved konstatert brudd på ovennevnte bestemmelser, og dersom entreprenøren ikke har rettet feilen innen fristens utløp, kan byggherren heve kontrakten.

Rett til heving av kontrakten på dette grunnlag gir byggherren anledning til å utelukke entreprenøren/underentreprenøren fra å delta i oppdrag innen bygge- og anleggsvirksomhet for denne byggherren for inntil ett år.

Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom totalentreprenøren selv eller noen av hans kontraktsmedhjelpere anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft, og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre 1 - én - promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn kr 1.000,- pr. hverdag.

B.3.13 Utenlandsk arbeidskraft

Totalentreprenøren skal sørge for at eventuell utenlandsk arbeidskraft i eget firma eller hos underentreprenører har nødvendig arbeidstillatelse etter de til enhver tid gjeldende bestemmelser, og at skatter og avgifter blir betalt i henhold til de til enhver tid gjeldende bestemmelser.

B.3.14 Sosialt ansvar

Leverandøren skal respektere de grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø.

De varer/produkter som leverandøren leverer skal være fremstilt under forhold som er forenlig med de krav som følger av de til enhver tid gjeldende sentrale FN-konvensjoner og ILO-konvensjoner (www.fn.no) og den gjeldende nasjonale arbeidsmiljølovgivning på produksjonsstedet. Informasjon om åtte kjernekonvensjoner fra ILO kan hentes her: <http://www.etiskhandel.no/noop/file.php?id=2873&d=1>

Kravene som følger av ovenfor nevnte regelverk er minimumsstandarder. Der hvor konvensjoner og nasjonale lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde. Leverandøren er forpliktet til å oppfylle kravene under hele kontraktsperioden. Dersom leverandøren bruker underleverandører til å gjennomføre hele eller deler av kontrakten, er leverandøren forpliktet til å videreføre de samme kravene til underleverandørene og bidra til at de etterlever kravene. Det samme gjelder underleverandørene.

Leverandøren skal på oppfordring kunne legge fram dokumentasjon på at kravene er oppfylt.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å gjennomføre anmeldte eller uanmeldte kontroller på produksjonssted i kontraktperioden. Ved kontroll plikter leverandøren å oppgi navn og kontaktopplysninger på de aktørene i leverandørkjeden som oppdragsgiver ønsker å kontrollere.

Oppfyller ikke leverandøren kravene til sosialt ansvar i disse kontraktsbestemmelsene, innebærer det kontraktsbrudd. Ved kontraktsbrudd plikter leverandøren å rette opp i de påpekte manglene innen en rimelig frist som oppdragsgiver fastsetter. Leverandøren skal dokumentere rettelsene skriftlig på den måten oppdragsgiver bestemmer.

Ved brudd på denne bestemmelsen kan byggherren sette en rimelig frist for totalentreprenøren til å rette forholdet. Dersom forholdet ikke blir rettet innen fristens utløp, betraktes dette som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving.

Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

C Tekniske krav

C.1 Tekniske rammebetingelser

C.1.1 Entreprenørens rolle

Totalentreprenøren skal ha følgende ansvarsroller og ansvar iht. til Plan- og bygningsloven og Byggesaksforskriften:

- Ansvarlig søker
- Ansvarlig prosjekterende
- Ansvarlig utførende

Totalentreprenøren skal ha følgende ansvarsroller iht. Arbeidsmiljøloven:

- Hovedbedrift med vernerunder – ansvar alle fag

C.1.2 Ytre miljø

Entreprenøren skal tilpasse seg til stedlige forhold (f.eks. skole i drift) og overordnede krav mht.:

- Områdesikring
- Støy
- Støv
- Vibrasjoner
- Forurensing
- Trafikkforhold
- Arbeidstidbegrensninger
- Avfallshåndtering
- Kulturminner

C.1.3 Andre rammebetingelser (forhold før byggestart)

Se punkt A.1.1

C.1.4 FDV, sluttdokumentasjon

Se også særlige kontraktsbestemmelser og tverrfaglig kravspesifikasjon.

Leverandøren har ansvaret for at det utarbeides og leveres sluttdokumentasjon som skal danne grunnlag for brukerens FDV

Fra *Byggesaksforskriften*:

§ 8-2. Overlevering av dokumentasjon for forvaltning, drift og vedlikehold

Søker skal senest ved søknad om ferdigattest påse at nødvendig dokumentasjon for driftsfasen som angitt i Byggteknisk forskrift § 4-1, er fremlagt av de ansvarlige foretak innenfor sine ansvarsområder. Søker skal overlevere dokumentasjonen til byggverkets eier mot kvittering.

Dokumentasjonen skal være på norsk og være innlevert byggherren min. 1 uke før ferdigbefaring. Rapporter og innreguleringsprotokoller i fm. prøveperioden leveres senest ved prøveperiodens slutt.

Dokumentasjonen skal leveres i to sett papirkopier og på elektronisk lagringsmedium.

C.1.5 Rent tørt bygg

For byggesaken gjelder krav til rent tørt bygg i henhold til

Forskrift om tekniske krav til byggverk (TEK) med tilhørende veiledning. Se § 13-19 og § 13-21.

I tillegg gjelder Håndbok i rent tørt bygg utgitt av FEF. Se vedlegg.

Hovedentreprenøren har ansvaret for å utarbeide en plan for håndtering av avfall § 9-5,6

C.1.6 Grønt bygg

For materialer og utstyr skal det legges vekt på så vel miljøegenskaper og betydning av renholdsvennlighet. Vi viser til "Miljøveilederen" som er utgitt av Nærings- og handelsdepartementet. www.regjeringen.no/upload/kilde/nhd/bro/2004/0002/ddd/pdfv/197434-ferdig_miljoveileder.pdf

Fylkestinget har vedtatt bruk av klimavennlige byggemåter i fylkeskommunen – og at dette tillegges vekt ved de konkrete utbyggingsprosjektene ved de videregående skolene.

Særlig viktig er det å legge til rette for bruk av trematerialer, herunder også massivt tre. Fylkestinget støtter praksisen med å innhente alternative priser / konsekvenser på bruk av tre i alle nye byggeprosjekt

C.1.7 Universell utforming

Trøndelag fylkeskommune sine bygg skal være tilgjengelig for alle; se

[.http://dibk.no/no/Tema/Universell-Utforming/Verktoy/Prosjekteringsverktoy-for-universell-utforming-av-publikumsbygg/](http://dibk.no/no/Tema/Universell-Utforming/Verktoy/Prosjekteringsverktoy-for-universell-utforming-av-publikumsbygg/) anbefalte løsninger skal legges til grunn for planløsninger, detaljer, materialvalg og tekniske løsninger. (Se også *Norsk Standard NS 11001-1:2009 Universell utforming av byggverk. Del 1: Arbeids- og publikumsbygninger*)

For planlegging skal følgende Norsk Standard også følges:

Universell utforming av byggverk – veifinning P-750

C.2 Teknisk beskrivelse

Se vedlagte beskrivelse, romskjema mm.

C.3 Tegninger og modeller

- Tegninger eksisterende bygg
- Tegninger, prosjektbeskrivelse
-

C.4 Tekniske referansedokumenter

TVERRFAGLIG PROSJEKTERINGSANVISNING, TEMA:

- Generelle bestemmelser
- Bygning
- VVS
- Elektrotekniske anlegg
- SD anlegg
- Automasjon
- Drift og vedlikehold (FDV)
- Krav til tegninger
- Skilting
- Lås, beslag og adgangskontroll
- Sikringstiltak
- Rent tørt bygg

D Krav til byggeprosessen

D.1 Prosjektadministrative rutiner

Se PA-bok.

D 1.2 Reklame

Dersom entreprenøren eller hans kontraktsmedhjelpere for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget utover å oppgi oppdraget som generell referanse, skal dette forelegges byggherren på forhånd.

All kontakt med media skal håndteres av byggherren.

D.1.3 Byggeweb/webhotell

Entreprenøren med underentreprenører og prosjekterende er selv ansvarlig, teknisk som økonomisk, å legge ut dokumentasjon til byggeweb/webhotell. Byggherren skal ha fri tilgang til byggeweb/webhotell.

D.1.4 Tegningsadministrasjon

Det henvises til kravspesifikasjon/prosjekteringsanvisning Krav til tegninger vedr. produksjon, merking og distribusjon av tegninger.

D.2 Kvalitetssikring

Se PA-bok.

D.2.1 Krav til KS-system inkl entreprenørens kvalitetsplan

Bruk av kvalitetssikringssystem.

D.2.3 Informasjon om uavhengig kontroll

Se avsnitt G, byggherrens ytelser.

D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (Byggherreforskriften)

Se vedlagt SHA-plan fra byggherren.

D.3.1 Avtale med SHA koordinatorene

Inngår i avsnitt G, byggherrens ytelser.

D.3.2 HMS-planer

Utarbeides i samarbeid mellom byggherre og totalentreprenør

Entreprenøren skal:

- Følge arbeidsmiljølovgivningen
- Ha internkontroll og innarbeide relevante deler av byggherrens SHA-plan, se vedlegg.

Ved vesentlig eller stadige brudd på pliktene kan arbeidene stanses eller kontrakten heves selv om forholdene rettes.

Er underentreprenør(ene) skyld i avvikene, kan byggherren kreve denne/disse utskiftet.

D.4 Øvrige krav i byggeprosessen

D.4.1 Prøvedrift

Se punkt B.2.18 og tverrfaglig kravspesifikasjon.

D.4.2 Skole i drift

Skolen er i drift i hele byggeperioden (unntatt skoleferier). Ved gjennomføring av arbeidet skal entreprenøren ta hensyn til skolens virksomhet i forhold til støy, støv og andre ulemper. Dette gjelder spesielt på eksamensdager.

Det skal gjennomføres risikoanalyser spesielt i forbindelse med støy, støv, transport / også med kran o.a.

Alle arbeider som kan medføre risiko i forhold til SHA, skal planlegges og avtales med prosjektleder god tid i forveien.

Det forutsettes at arbeidet utføres innenfor normal arbeidstid. Arbeider ut over dette må varsles og avtales med prosjektleder.

D.4.3 Andre krav til byggeprosessen

Låsing og lukking ved arbeider i eksisterende arealer

Låsing og lukking av lokalene skal utføres etter avtale med prosjektleder

D.4.4 Brannplaner og evakuering

Entreprenøren skal utarbeide en brannstrategi for byggeplassen med brannplaner som viser aktuelle rømningsveier for arbeiderne.

Planene skal være oppslått på byggeplassen, og alle arbeidere skal gjøres oppmerksom på dette.

Videre skal det utarbeides plan for utsetting av slokkeutstyr i alle etasjer.

Entreprenøren skal utarbeide evakueringsplaner og varslingsinstruks for byggeplassen som iverksettes etter beskjed fra byggherrens representant. Planen skal minst omfatte rutiner for varsling, kontroll, oppsamlingssteder, registrering etc.

Entreprenøren skal også utarbeide en brannstrategi for byggeplassen hvis det er påkrevd rømning gjennom byggeplassen for elever og ansatte med brannplaner som viser aktuelle rømningsveier.

Planene skal være oppslått ved aktuelle rømningsveier i eksisterende bygg, og brannvernleder ved virksomheten skal gjøres oppmerksom på dette.

E Frister og dagmulkter

(Henvisninger til NS 8407:2011)

E.0 Supplerende bestemmelser

Ved de supplerende bestemmelsene som knytter seg til et bestemt punkt i NS 8407:2011, er dette angitt som tillegg.

E.1 Frister

Som et tillegg til NS 8407 punkt 40.2 gjelder følgende:

Utførelse del 1, bygg A igangsettes så raskt som mulig etter kontrahering.

Følgende andre frister (delfrister) enn sluttfristen er dagmulktbelagt (se framdriftsplan):

- Frist for delovertakelse: Dato: Etter avtale

Dagmulktbelagte frister vil bli fastsatt sammen med valgt entreprenør når igangsetting og byggetid er klarlagt i detalj.

E.2 Dagmulkter

Som et tillegg til NS 8407 punkt 40.3 gjelder følgende: Dagmulkt vil være 1 promille, ved overskridelse av følgende frister:

- Dagmulkten skal være stor kr 1 promille ved overskridelse av frist for delovertakelse/-r.
- Dagmulkten skal være stor kr 1 promille ved overskridelse av sluttfristen.

I tillegg til disse fristene knytta til framdrift er i avsnitt B.3. tatt inn dagmulktbestemmelser for flere seriositetskrav, Disse mulktene kommer eventuelt i tillegg til mulktene for framdrift.

E.3 Framdriftsplanlegging

Det stilles følgende krav til totalentreprenørens framdriftsplanlegging:

- Hovedframdriftsplan med milepæler i samarbeid med byggherre.
- 14 dagers produksjonsplaner som revideres hver uke.
- Prosjekteringsplaner

Andre forhold som påvirker framdrift:

- Tidsplan for offentlige søknader og saksbehandling.
- Framdriftsplan for byggherreavklaringer og byggherreleveranser.

Framdriftsplan for tidspunkt for bestilling

Framdriftsforhold

Denne framdrift er foreløpig lagt til grunn for gjennomføringen av prosjektet. Datoene skal imidlertid justeres i samsvar med framdriften i den kommunale byggesaksbehandlingen og fylkeskommunens egen administrative og politiske behandling av saken.

F Vederlag

F.1 Prissammendrag - tilbudsskjema

Leverandøren skal fylle ut vedlagte tilbudsskjema fullstendig.

Alle poster skal være utfylt – utfylte poster regnes inkludert i andre poster

G Oppdragsgivers ytelser

Trøndelag fylkeskommune er ansvarlig for å anskaffe følgende:

- Uavhengig kontrollerende foretak iht. krav i Byggesaksforskriften §14 (TK = tiltaksklasse):

Oppgave	TK	PRO	UTF
Bygningsfysikk	2	X	X
Konstruksjonssikkerhet	2	X	X
Geoteknikk	2	X	X
Brannsikkerhet	2	X	X
Andre områder			

- Tegninger over eksisterende og nybygde arealer
- Kostnader i forbindelse med offentlige tillatelser (gebyr)
- Kontrollerende prosjektering KP (SHA)
- Kontrollerende KU (SHA)
- Tiltransporterte leveranser (utstyr, eventuell spesialinnredning)
- Annet:

Byggblankett 8440 A og B avklarer oppgavefordeling mellom partene knytta til SHA-plikter og fullmakter.